

2022

Si t'agrada la natura i no et fa mandra caminar, si vols conèixer gent com tu, vine d'excursió amb nosaltres! Anem a indrets sorprenents, amb guies naturalistes experts. Aprenem a descobrir la natura, a gaudir-ne encara més. **AU, VINE AMB NOSALTRES!**

GENER

01

28 de gener, divendres

TROBADA DELS AMICS DE LA SECCIÓ NATURA

Començarem amb un homenatge a la nostra estimada companya **Teresa Galbany**, finada recentment. Després, acte de **presentació del calendari d'excursions del 2022**, amb l'actuació de **Corrandes són corrandes**, fantàstic grup de música tradicional i cançó de vers improvisat. I a més, projeccions de fotografies i vídeos, sorteigs i premis, bon humor... i sorpreses!

Us hi esperem!

A 2/4 de 8 del vespre a la sala d'actes de la UES.

30 de gener, diumenge

PALAUDÀRIES, EL VALLÈS MÉS JOLIU

Travessa del terme de Lliçà d'Amunt, tot visitant Sant Esteve de Palaudàries i la bonica ermita romànica de Santa Justa. Paisatge típicament vallesà, amb petites carenes, torrents, bosc mediterrani i conreus de secà. Un recorregut agradable i distret, variat, amb bones vistes, però tanmateix amenaçat pel funest projecte del 4t Cinturó. Ens acompanyarà **Ton Auferil**, membre de la **Campanya contra el Quart Cinturó** de Lliçà d'Amunt

Vocals: Francesc Macià i Xavi Jiménez

FEBRER

02

6 de febrer, diumenge

AL RIU RIPOLL TAMBÉ ENRAONA ARRAONA

Matinal pel Parc fluvial del riu Ripoll, tot gaudint i coneixent a fons el seu valuós patrimoni natural, cultural i històric. Ruta per les Costes Bessones amb ascensió a l'històric turó i castell d'Arraona. Continuarem pels plans de Can Català, Togores, el riu Tort i la Salut, bressol de la vil·la romana d'Arraona.

Vocals: Francesc Macià i Conxita Cid

12 de febrer, dissabte

UN PASSEIG PER VALLDOREIX

Sortint de Valldoreix i seguint camins tradicionals, passarem per la impressionant masia de Can Montmany i ja endinsant-nos en el terme del Papiol, arribarem a l'ermita romànica de la Salut. Aleshores ens enfilarem fins al puig Madrona, amb la seva característica torre de guaita d'incendis. Des dels seus 341 m, el punt més alt de l'extrem occidental del Parc Natural de Collserola, gaudirem d'un panorama inesperat.

Vocals: Jaume Macià i Miquel Montllor

20 de febrer, diumenge

XIV FESTA DE L'ARBRE DE LA UES

Arrela't al rodal! Novament plantada d'arbres al Parc Agrari de Sabadell, una ocasió anual per celebrar el nostre compromís amb la defensa de la natura i del rodal de la nostra ciutat. Amb música i animació, xocolatada... Consulteu el programa a la nostra pàgina web.

Amb la col·laboració del **Grup d'Esplai La Ganyota**, de la UES, i la regidoria de Transició Energètica de l'Ajuntament de Sabadell.

26 de febrer, dissabte

ENTRE CABRES I FORMATGES

En aquest itinerari coneixerem un dels espais naturals més amagats de les Terres de l'Ebre: la serra del Tormo. Ben acompanyats per un gran coneixedor d'aquestes contrades, en **Josep Maria Escoda** de l'**Agrupació Excursionista la Picossa de Móra d'Ebre**, coneixerem el patrimoni natural i arqueològic sorprenent d'aquesta serra a redòs del Parc Natural del Montsant.

Vocals: Francesc Romagosa i Xavi Jiménez

MARÇ

03

5 de març, dissabte

JOC DE DAMES

Matinal naturalística per la rodalia de Terrassa, a Sant Miquel de Conteres, el Molinot i les gorges de la riera de Gaià, on podem observar el curiós fenomen geològic erosiu de les *dames coiffées*. Amb el guiatge d'**Àngel M. Hernández Cardona**, catedràtic jubilat de ciències naturals i coautor del llibre *22 itineraris de natura pels voltants de Terrassa*.

Vocal: Joan Casarramona

12 de març, dissabte

SOTA L'EMPAR DE LA VERGE

Sorprenent pujada al santuari de Santa Maria de Queralt (Berguedà), que es troba al capdamunt de la serra de Queralt, a una altitud de 1.157 m, pel seu vessant menys conegut de ponent. Per la seva peculiar ubicació se l'ha anomenat el *Balcó de Catalunya*. Un cop dalt visitarem el santuari, construït el segle XVIII, i la cova on segons la llegenda fou trobada la imatge de la Mare de Déu.

Vocals: Ernest Pujol i Ramon Saumoy

19 de març, dissabte

EL CAMÍ DEL GEGANT DEL PI

El pic del Vent, nom que rep el cim del Farell (816 m), a Caldes de Montbui, és una muntanya que defineix l'horitzó del nostre Vallès, tot i que és poc sovintejada pels excursionistes. Seguir la seva carena ofereix unes vistes meravelloses i, prop del cim, la gran masia del Farell vessa d'història i tradició. La llegenda del Gegant del Pi, anomenat també el Fort Farell, té l'origen en aquesta muntanya.

Vocal: Joan Casarramona

26 de març, dissabte

DAMUNT LA POLLA ROSSA

Ruta de Vilabella a Montferri gaudint dels paisatges de vinya i pinedes d'aquest espai natural protegit de l'Alt Camp, endinsant-nos als meandres del riu Gaià i el seu bosc de ribera, per ascendir a la Tossa Grossa de Montferri (387 m) tot passant per la Polla Rossa i la solitària Torre del Moro, d'esplèndides vistes. Acabarem carenejant fins a l'original santuari modernista de la Mare de Déu de Montserrat, obra de Jujol.

Vocals: Francesc Macià i Ernest Pujol

ABRIL

04

2 d'abril, dissabte

VIURE A PAGÈS

Visita guiada especial al **Museu de la Vida Rural**, de l'Espluga del Francolí. Un extraordinari museu que ens permetrà recórrer a través del temps l'estrat més pregon del nostre ésser nacional. Un potent centre cultural per reflexionar sobre la transformació sostenible del món rural, amb autèntiques lliçons d'història i de saviesa popular. Amb visita de l'hort i el jardí etnobotànic.

Dinar i passejada de tarda per la Reserva Natural del Barranc de la Trinitat, al Parc Natural de les Muntanyes de Prades.

Vocals: Conxita Cid i Ernest Pujol

9 d'abril, dissabte

EL VOL DE LA RICARDA

Recorregut matinal per la Reserva Natural del Delta del Llobregat, amb visita al cèlebre estany de la Ricarda, una zona humida excepcional, important refugi d'ocells migratoris. Explicarem els impactes que hi provocaria el projecte d'ampliació de l'aeroport. Ho aprofitarem per entendre algunes de les tècniques de vol dels ocells, model de l'aerodinàmica dels avions.

Vocals: Montserrat Pérez i Josep Antoni López

23 d'abril, dissabte

DIADA DE SANT JORDI

Tradicional parada de llibres de la Secció Natura, prop del Museu de Paleontologia. Llibres de natura, excursionisme, medi ambient, guies, natura per a infants... Col·laborem amb la Secció Natura comprant llibres a la nostra parada!

30 d'abril, dissabte

EL GOIG DE LA FONT AMARGA

Recorregut per l'espai natural protegit de les serres de Bellmunt i d'Almenara, a la Noguera, un paisatge agrícola profundament transformat pels canals d'Urgell i Segarra-Garrigues. A l'altiplà de Bellmunt hi nia el sisó, ocell estepàric de gran talla protegit a la Unió Europea.

Visitarem el Pilar d'Almenara, torre medieval situada al cim de la serra d'Almenara (459 m), i les trinxeres del tossal de Montagí i la font Amarga, de l'exèrcit republicà. Dinarem al Castell del Remei, amb posterior visita al celler i degustació de vins.

Vocals: Miquel Regué i Yvette Delgado

MAIG

05

8 de maig, diumenge

EL LLI DE RELLINARS

Matinal per panoràmics paratges de la serra de l'Obac, al Parc Natural de Sant Llorenç de Munt, a les serres del Ginebral i del Panissar, meravellosos carenes per badar. Gaudint de privilegiats balcons, cercarem la flor del lli, que dóna nom al poble de Rellinars, acompanyats pels autors de la guia *Rellinars a les teves mans*, Marc Malgosa, Marc Samper i Joan Soler. I amb la col·laboració dels **Amics de Rellinars**.

Vocals: Xavi Jiménez i Francesc Macià

21 de maig, dissabte

LA SEGARRA FERÉSTEGA

Ruta naturalística per la riera de Llanera fins a l'imponent torre de Vallferosa, un gegant de mil anys, la torre medieval més interessant i extraordinària de Catalunya. El paisatge abrupte i muntanyenc del nord de la Segarra, a la vall del riu Llobregós, en el pas estratègic cap al Solsonès.

Vísita de l'agrobotiga i **Centre d'Interpretació de la Segarra Sikarra Nostra**, on podem adquirir productes agroalimentaris artesanals de proximitat. Amb la col·laboració de **Daniel Espejo** i **Esther Mícut**, de *Sikarra Nostra*, i de **Josep Mercadé**, d'*Art Sant Guim Vell*.

Vocals: Francesc Macià i Conxita Cid

28 de maig, dissabte

GALLINERS A LA FRESCA

Fugint de les primeres calors de finals de primavera, farem una passejada matinal pels indrets més ombrívols de la serra de Galliners, pulmó verd de la nostra comarca i punt clau de la Via Verda o corredor ecològic entre Sant Llorenç del Munt i Collserola. Amb la col·laboració de l'associació **Sant Quirze Natura**.

Vocals: Montserrat Pérez i Josep Antoni López

JUNY

06

11 de juny, dissabte

AIGÜES CRISTAL·LINES, BOSCOS DE PI ROIG

Al massís del Catllaràs, al Berguedà, feréstec itinerari circular des de Sant Jaume de Frontanyà a la capçalera de la riera de Merlès, per veure el naixement d'aquesta famosa riera i els seus bells gorgs, on l'aigua ha treballat la roca deixant-hi una empremta de fantasia.

Vocals: Ernest Pujol i Ramon Saumoy

18 de juny, dissabte

SILENCI A VIDABONA

Excursió a Ogassa, al Ripollès, seguint el camí de Vidabona, el bell indret on va morir Lluís Maria Xirinacs, símbol de natura i de sobria. L'itinerari connecta el corprenedor paisatge d'aquests vessants boscosos del Taga, amb el romànic, les fagedes i els textos de Xirinacs i Ramon Llull. Un tast d'una experiència iniciàtica. Part de l'excursió es farà en silenci, per a gaudir més a fons de la natura.

Vocals: Francesc Macià i Conxita Cid

SIMBOLOGIA

- Excursió matinal (cal dur esmorzar)
- Excursió de tot el dia (cal dur esmorzar i dinar)
- Excursió de cap de setmana
- Excursió suau, factible per a fer-la acompanyat d'infants caminadors
- Dificultat baixa: 5-12 km, amb menys de 300 m de desnivell positiu acumulat i menys de 4h de camí efectives.
- Dificultat mitjana: 12-25 km, o bé 400-800 m de desnivell, o bé 4-7 h.
- Dificultat alta: més de 25 km, o bé més de 800 m de desnivell, o bé més de 7 h, o bé dificultats especials (grimpades, passos aeris, camins difícils)
- Excursió amb autocar
- Excursió amb cotxes particulars
- Excursió amb transport públic (bus o tren)

NOTES D'ORGANITZACIÓ AL DARRERA

2022

Si t'agrada la natura i no et fa mandra caminar, si vols conèixer gent com tu, vine d'excursió amb nosaltres! Anem a indrets sorprenents, amb guies naturalistes experts. Aprenem a descobrir la natura, a gaudir-ne encara més. **AU, VINE AMB NOSALTRES!**

SETEMBRE

09

24 i 25 de setembre, dissabte i diumenge

PALLARS SOBIRÀ, LA FUSIÓ DE DOS GRANS PARCS NATURALS

Cap de setmana d'alta muntanya amb inoblidables excursions pel Parc Natural de l'Alt Pirineu i el Parc nacional d'Aigüestortes. La vall de Cardós, l'estany de la Mariola, l'estany de Sant Maurici, els estanys de Subenuix... seran alguns dels meravellosos indrets pirinencs que visitarem durant aquests dies. Històries de guerra i paisatges modelats per les glaceres. Relleus escarpats, amb llacs i llacunes a dojo.

Una veritable obra d'art de la natura, un gran mosaic on el color blau sempre hi és present. No us ho podeu perdre!

Vocals: Yvette Delgado i Miquel Regué

OCTUBRE

10

8 d'octubre, dissabte

MAR I MURTRA... I CAP AL DELTA!

Visita guiada al Jardí Botànic Marimurtra, de Blanes, un dels jardins més bells de la Mediterrània. Damunt d'uns penya-segats que voregen el mar podrem contemplar algunes de les panoràmiques més espectaculars de la Costa Brava i conèixer més de 4.000 espècies vegetals, amb exemplars extraordinaris per la seva edat, dimensions o exotisme. Acompanyats per **Jordi Fàbregas**, entusiasta mestre jardiner de Marimurtra.

Després ens arribarem al poc conegut Delta del riu Tordera, l'únic delta de Catalunya que es troba en creixement, on **Enric Badosa**, biòleg de l'Associació de Naturalistes del Montnegre i la Tordera, ens explicarà per què en els darrers anys s'ha convertit en un important espai de nidificació i de pas d'ocells.

Vocals: Francesc Macià i Conxita Cid

15 d'octubre, dissabte

EL VI DE LA TERRA

Encara al temps de la verema, excursió per la vall d'Horta, espai d'infantesa del poeta Pere Quart, al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt, per a conèixer el projecte de vinya de la Muntada, on es produeix el vi 5 quarteres, fruit de l'agricultura social i ecològica, amb recuperació de varietats locals i antigues de raïm. Tast de vi, natura i poesia amb el guiatge d'**Adrià Garriga**, de l'Aula de Natura la Muntada.

Vocals: Marc Monràs i Francesc Macià

NOTES D'ORGANITZACIÓ

LLOC I HORA DE SORTIDA:

Els concretarem al moment de la inscripció. Els desplaçaments es faran generalment amb autocar.

INSCRIPCIONS:

Places limitades. Cal inscriure's amb antelació! Les inscripcions s'obriran 15 dies abans de cada sortida i es poden fer personalment a la secretaria de l'entitat, per telèfon o via web.

Les condicions i limitació de places poden variar en funció de la situació COVID-19 de cada moment.

Unió Excursionista de Sabadell
c/Salut, 14-16. 08202 SABADELL

Tel. 93 725 87 12
natura.ues.cat
info@ues.cat

Horari de secretaria: feiners de 18.00h a 21.00h
Dimarts i dijous també de 10 a 12h.

MENORS DE 25 ANYS, 50% DE DESCOMpte

22 d'octubre, dissabte

ENTRE L'AIGUA I ELS VOLTORS

Sortida espectacular entre cingles calcaris seguint un tram del riu Segre, on veurem voltors giravoltant al damunt nostre. Des de la presa de Camarasa agafarem una passarel·la metàl·lica impressionant (però segura). Havent dinat a la font de l'Espadella visitarem l'interessant poble d'Alòs i el seu castell àrab, tot gaudint del passeig pels seus bonics carrers.

Vocals: Àngels Mir i Miquel Montllor

29 d'octubre, dissabte

SELMELLA, ASPRA I ARDIDA

Ruta pels castells de l'Alt Gàia amb sortida i arribada a Vallespinosa, un dels poblets més bells d'aquesta desconeguda contrada de la muntanya mediterrània (espai PEIN).

Des d'aquest recer acollidor enmig de l'aspra solitud de cingles i garrigues, anirem al castell de Saburella, amb la silueta inconfusible de les seves altívoles torres, per assaltar després el castell de Selmella, veritable niu d'àligues que ens permetrà gaudir d'una panoràmica imponent de l'Alt Camp.

La visió del llogarret deshabitat i rònec, perdut dalt de la serra, imatge del passat esborradís, ens colpirà amb força.

Vocals: Ernest Pujol i Francesc Macià

NOVEMBRE

11

5 de novembre, dissabte

ARA ÉS L'HORA, ESPIGOLADORS!

Antigament espigolar era una activitat tradicional a pagès: els pobres recollien als camps els excedents que hi restaven després de la collita, com ara espigues de blat, fruita, olives...

Sortida per anar a espigolar en grup fruites i verdures col·laborant amb l'associació **Espigoladors**, que lluita per l'aprofitament alimentari i contra el malbaratament, tot donant feina a persones en risc d'exclusió social. Sortida subjecta a canvi de data, per raó de les collites.

Vocal: Conxita Cid

12 de novembre, dissabte

ELS VOLCANS ENSOPITS

Al bell mig de la tardor, farem un recorregut pel Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa per a aprofundir en els coneixements de la vulcanologia d'aquest indret diuen que ben adormit des de fa milers d'anys... Un veritable goig per als amants de la natura.

Vocals: Montserrat Pérez i Josep Antoni López

19 de novembre, dissabte

LA SEDUCCIÓ DEL SERPENT

Caminada naturalística per l'Espai protegit de la Ribera Salada, a la zona del pont del Clop i les paoroses gorges del canal Serpent.

Observarem arbres singulars, interpretarem els ecosistemes, ens acostarem a Aigüesjunes i escoltarem el bosc.

Amb el guiatge de **Sàmara Natura**, cooperativa d'educació ambiental del Solsonès.

Vocals: Francesc Macià i Conxita Cid

26 de novembre, dissabte

CIMALS DE RELLINARS

Ruta per l'inhòspit torrent de la coma d'Aumà i els rodals del Paller de Tot l'Any, singular fita visual de la serra de l'Obac, al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt. Aventura i panoràmiques de tota la serra i gran part del terme de Rellinars. Acompanyats pels autors de la guia *Rellinars a les teves mans*, de Marc Malgosa, Marc Samper i Joan Soler. I amb la col·laboració dels **Amics de Rellinars**.

Vocals: Ernest Pujol i Xavi Jiménez

DESEMBRE

12

3 de desembre, dissabte

BOSCOS MEDIEVALS

Retorn a l'edat mitjana per terres del Bages, seguint el riu Cardener, a les contrades que durant dos-cents anys foren frontera amb els sarraïns.

Des del cim de Castelltallat fins al suggestiu llogarret de Claret dels Cavallers, caminareu per pinedes i rieres, declarades espais d'interès natural, fins al corpredor paratge de Coaner, un dels romànics més purs del país, per acabar al Poble Vell de Súrria, amb el seu castell i vila medieval emmurallada.

Vocals: Francesc Macià i Ernest Pujol

11 de desembre, diumenge

LA MUNTANYA DEL MARQUÈS (II)

La descoberta del Vallès profund, harmònic i arrelat a les entranyes de la història. Natura i arqueologia en una agradable ruta matinal entre boscos i camps, esquitxada de fonts, des del Castell de Sentmenat fins al turó de la Torre Roja i el seu interessant poblat ibèric.

Vocals: Clara Casanovas i Ricard Buxó

18 de desembre, diumenge

RTA DE LES ABRAÇADES

Original matinal pel rodal de Sabadell que ens permetrà descobrir un seguit de roures, alzines i pins gegants i singulars, la majoria ben poc coneguts. Diuen que abraçar un arbre és una pràctica molt antiga i una teràpia natural molt interessant.

Si més no, la sensació de joia i relaxació és meravellosa. Vine a gaudir d'aquest terapèutic bany de bosc tan al nostre abast!

Vocals: Xavi Jiménez i Francesc Macià

8 de gener del 2023, diumenge

CREMANT NEULES I TORRONS

Clàssica matinal per fer una mica d'exercici i de natura després de les festes de Nadal, aquesta vegada pel rodal de Barberà del Vallès.

Passarem pels aiguamolls del Molí Vermell i estreneu la futura passarel·la del Ripoll, des d'on enfilarem vers els magnífics roures de la font de Can Magí, els últims roures "XL" de Barberà. Tornarem per una sorprenent circular.

Vocals: Miquel Montllor i Nereida Montllor

SIMBOLOGIA

- Excursió matinal (cal dur esmorzar)
- Excursió de tot el dia (cal dur esmorzar i dinar)
- Excursió de cap de setmana
- Excursió suau, factible per a fer-la acompanyat d'infants caminadors
- Dificultat baixa: 5-12 km, amb menys de 300 m de desnivell positiu acumulat i menys de 4h de camí efectives.
- Dificultat mitjana: 12-25 km, o bé 400-800 m de desnivell, o bé 4-7 h.
- Dificultat alta: més de 25 km, o bé més de 800 m de desnivell, o bé més de 7 h, o bé dificultats especials (grimpades, passos asers, camins difícils)
- Excursió amb autocar
- Excursió amb cotxes particulars
- Excursió amb transport públic (bus o tren)

• Es recomana consultar sempre la web per a veure més informació i detalls de cada excursió, així com possibles canvis d'última hora.

• El preu d'inscripció és variable (segons si l'excursió és amb autocar, si hi ha serveis de guies, si s'és soci de la UES, etc.) i cal fer-lo efectiu al moment d'inscriure's.

• Consulteu els protocols COVID-19 i les mesures de seguretat i higiene per tal de realitzar les activitats de la UES amb la major seguretat possible.

• És reservat el dret d'admissió. Els menors de 18 anys no acompanyats cal que portin un full d'autorització familiar. La UES declina qualsevol responsabilitat en cas d'accident. Recomanem fer-se l'assegurança de la FEEC.

• És molt recomanable portar binocles, guies d'identificació, màquina fotogràfica, lupa de butxaca, etc.

I molt important! Calçat adequat per a excursions i roba adient al temps. El silenci i la roba poc cridanera us ajudaran a observar més fàcilment la fauna.

• Eviteu portar menjar que produeixi deixalles innecessàries (begudes en llauna, etc.). I, en tot cas, recordeu sempre que "Les deixalles...? Cap a casa!". Us recomanem que mireu el vídeo **Guia de bones pràctiques ambientals per a excursionistes** a la nostra pàgina web: natura.ues.cat.

• Es facilitarà documentació excursionista i naturalística de cada sortida

• A les excursions, cal seguir les indicacions dels vocals. La Secció Natura no és responsable dels qui no les segueixin. Els vocals fan una tasca voluntària. No som cap agència de viatges.

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Sabadell

CAMPANYA CONTRA EL QUART CINTURÓ

